

Toespraak van Moeder Maria in het klooster van de Geboorte van de Moeder Gods, Asten, op 26 april 2014

Panagiotate, zegen

Graag wil ik u van harte welkom heten in ons en uw klooster. Het was een hele verrassing dat u bij ons kon komen, door de wijziging van uw programma van vandaag. Daarom bedank ik ook van harte onze Metropoliet Athenagoras, die het idee had om hier de Vespers te komen vieren.

Dit jaar is voor ons een bijzonder jaar: het is 25 jaar geleden dat uw voorganger Zijn Alheiligheid Dimitrios zijn zegen heeft gegeven om dit klooster te openen, onder leiding van onze geliefde vorige Metropoliet, Panteleimon.

Panagiotate, U brengt ons uw zegen, een dubbele zegen, want het is een zegen van u, als hiërarch en een zegen van de heilige stad Constantinopel.

Persoonlijk ben ik u ook heel dankbaar dat ik tien jaar geleden bij u mocht zijn, in Constantinopel en in Cappadocië, waar ik die zegen van de orthodoxie heb mogen proeven. Met ontzag (με δέος) liep ik over de straten in de Stad, met ontzag en huiver bezocht ik de heilige plaatsen in Cappadocië.

Nu bent u bij ons gekomen in deze mooie tijd van de Opstanding, en u verkondigt aan ons: Christus is opgestaan!

Veel bezoekers van ons klooster vragen: waarom is in de orthodoxe kerk Pasen zo belangrijk, zelfs belangrijker dan Kerstmis of Goede Vrijdag. Duidelijker dan de apostel Paulus kan ik het niet zeggen: “als Christus niet is opgestaan, dan is onze prediking zonder inhoud, en zonder inhoud is ook uw geloof.”

Met andere woorden: zonder Kruis is er geen Opstanding, maar zonder Opstanding is er geen Christendom. Daarna zegt de heilige Paulus: Als wij alleen voor dit leven op Christus onze hoop gesteld hebben, zijn wij de meest beklagenswaardige van alle mensen.

Toch weten we: zonder Kruis geen Opstanding. En ook al is de kerk in sommige landen ‘gekruisigd’, toch is zij de kerk van de Opstanding. We zingen: ‘Gisteren werd ik met U begraven, o Christus, vandaag word ik met U mede-opgewekt. Deze boodschap van de Opstanding, die u ons geeft, nu juist op Thomas-zondag, hebben we hier in Nederland zo hard nodig!

Vroeger waren wij in Nederland verontwaardigd, dat in een land als Rusland kerken leeg stonden, of gebruikt werden voor andere doeleinden. Maar nu hebben wij, Nederlanders, zelf een probleem. Wij moeten in deze laatste jaren verzinnen wat we kunnen doen met al de honderden leegstaande kerken in Nederland. Het gaat om honderden kerken, in totaal enkele duizenden, die gesloten zijn of binnenkort gesloten worden en zullen verdwijnen. Ieder jaar worden er enkele kerken afgebroken, en als het kan, proberen we de gebouwen in stand te houden door nuttig hergebruik: enkele kerken worden moskee, andere gebouwen worden atelier, clubhuis, hotel, appartementen. Als het nuttig is, dan zijn we tevreden, want velen van ons hebben geen interesse in kerkgebouwen.

Hier in mijn vaderland hebben we geen totalitair regiem gekend. Dat was niet nodig om de religie te bestrijden, religie werd van zelf steeds minder belangrijk. Zonder de boodschap van de Opstanding, telt alleen nog de economie, de welvaart. Zonder dwang van boven af heeft ongeveer de helft van het aantal christenen in de laatste 50 jaar hun geloof verloren, en hebben de kerk verlaten, en van de mensen in de verschillende kerkgenootschappen die nog wel iets geloven, gaan ongeveer nog maar een tiende regelmatig naar de kerk. Velen weten niet of Christus wel echt bestaan heeft, en weinigen geloven in een leven na de dood. Wanneer zelfs predikanten en theologen openlijk zeggen dat ze niet meer geloven in de God zoals die in de bijbel beschreven wordt; en al helemaal niet meer in een leven na de dood, dan lopen de kerken langzaam maar zeker leeg. Hierbij wil ik de ijver prijzen van onze broeders de Oud-Katholieken die u hebben uitgenodigd. Ik heb gehoord dat er ongeveer 6.000 gelovigen zijn, verdeeld over ongeveer 24 georganiseerde parochies.

Volgens de officiële gegevens is het aantal Grieken in Nederland de laatste 20 jaar verdubbeld, van 7.000 begin jaren negentig naar meer

dan 14.000. Wanneer en waar gaan deze mensen naar de kerk? Mogen Uw gebeden en uw steun het geloof van al de orthodoxen in Nederland inspireren en aanwakkeren.

Panagiotate, nu wil ik iets alleen in het Grieks zeggen, maar omdat mijn Grieks zo arm is, wil ik de woorden gebruiken uit een bekend kinderboek: waarin een leraar zegt tegen de kinderen van de Stad, en hij zegt het natuurlijk tegen ons allen:

*)

Εδω (δηλαδή Ἐκεῖ πού εἰσθε) εἶναι ἡ Βασιλεύουσα, ἡ Νέα Ρώμη, τῆς ανατολικῆς ορθόδοξης αὐτοκρατορίας τὸ κλέος. ..κατ' ἀπ' τα πόδιά σας, θεμέλιο τα αἵματα μαρτύρων, γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν... Γωνιά στη γωνιά, καλύτεριμι στο καλύτεριμι, βογγᾶ ὁ πόνος αὐτῶν πού πάτησαν σ' αὐτό τον τόπο. Αὐτές οἱ πέτρες ὅλες εἶναι λειτουργημένες. Ἐχουν τῆ δικῆ τους ἀξία, που δεν εἶναι ἱστορικῆ πια. Εἶναι σαν τα κοκκαλα των αγίων πού μυρίζουν ἀνάσταση.

Daarom is uw aanwezigheid en uw getuigenis, en uw zegen zo belangrijk. In uw Stad, στην Πόλη, klinkt een stem, een stem van de martelaren die luid roepen: Christos anesti, Christus is opgestaan!

Wij hopen dat deze stem ook dank zij u ons, orthodoxen in Nederland, zal helpen om de goede strijd te strijden en ons geloof in de Opstanding te versterken, zodat ook wij allen met hart en ziel kunnen zeggen: Christus is opgestaan! En tot alle kerken: Wordt verlicht, wordt verlicht, Nieuw Jeruzalem, want de heerlijkheid des Heren is over u opgestraald.

Wij danken u van harte.

*) Griekse tekst:

Hier waar jullie zijn, [d.w.z. daar waar u bent] is de keizerlijke Hoofdstad, het Nieuwe Rome, de roem van het orthodoxe Oost-Romeinse Rijk ... onder jullie voeten ligt als fundament het bloed van de martelaren, de bekende en de onbekende ... Op iedere hoek, op iedere straat en steeg kreunt het leed van degenen die op deze plek gelopen hebben. .. Deze stenen zijn geheiligd. Zij hebben een eigen waarde, die meer dan historisch is. Dat is zoals de beenderen van de martelaren, die de geur van de opstanding verspreiden.